



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO  
SLUŽBA ZA NEVLADNE ORGANIZACIJE

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30  
F: 01 478 83 31  
E: gp.mju@gov.si  
www.mju.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje  
[predlagam.vladi@gov.si](mailto:predlagam.vladi@gov.si)

Številka: 010-4/2010/141 (0507)  
Datum: 19. 7. 2011

**ZADEVA: ODGOVOR NA PREDLAGAM.VLADI, PREDLOG ŠT. 1839: NA VOLITVAH  
MOŽNOST IZBIRE NOBENEGA, ČE NI USTREZNEGA KANDIDATA**  
**ZVEZA: Vaš dopis št. 092-161/2011/1, z dne 29. 6. 2011**

Spoštovani,

v mnenje ste nam poslali predlog, v katerem se predlaga, da se na volitvah doda možnost, da se obkroži za nobenega od kandidatov, če se nekemu ne zdi nobeden od kandidatov primeren za izvolitev. Na ta način naj bi ljudje dobili možnost že na volitvah pokazati nestrinjanje z aktualno politiko, kar bi prisililo politične stranke, da globlje razumejo in upoštevajo potrebe ljudi. Če bi več kot 50 % volivcev izpolnilo to polje, se volitve ponovijo in kandidati, ki so bili voljeni, ne bi smeli ponovno kandidirati na naslednjih volitvah.

Ustavna ureditev volilne pravice, ki je temeljna politična človekova pravica, v Sloveniji izhaja iz enakih izhodišč kot ureditev večine sodobnih parlamentov. V demokratični državi oblast izvršuje ljudstvo neposredno ali posredno – prek izvoljenih predstavnikov. Izvoljeni nosilci funkcij v državnih organih sprejemajo odločitve v imenu ljudstva. Posameznik ima pravico, da sodeluje pri oblikovanju teh državnih organov tako, da v vnaprej predpisani obliki in na predpisan način izraža svojo voljo o tem, kdo naj ga zastopa in v njegovem imenu sprejema temeljne družbene odločitve. Pravico osebe, da lahko voli člane predstavniškega telesa, označujemo kot aktivno volilno pravico. Njen neposreden izraz je tudi pravica predlagati kandidate za nosilce takšnih funkcij. Posameznik se lahko svobodno opredeljuje pri izjavljanju svoje volje o tem, za katerega kandidata bo glasoval. Sestavni del svobodnega izvrševanja volilne pravice je tudi pravica, da se volilni upravičenec volitev sploh ne udeleži in svoje volje ne izjavi. Ustava RS volilne dolžnosti namreč ne zapoveduje<sup>1</sup>.

Posameznik ima tudi pravico, da se pod enakimi pogoji z drugimi poteguje za to, da je izvoljen za člana takšnega državnega organa – ima torej pasivno volilno pravico oziroma pravico kandidirati na volitvah. Načelo enakosti pasivne volilne pravice zahteva, da imajo politične

<sup>1</sup> Glej Komentar Ustave Republike Slovenije, Ljubljana : FDEŠ, 2002, str. 473 – 489.

stranke ali druge politične skupine v boju za glasove volivcev enake konkurenčne možnosti npr. glede določanja kandidatov, glede volilne kampanje, ipd.

Ustava RS ne določa nobenih posebnih omejitev volilne pravice. Določena je splošna starostna omejitev tako za aktivno kot za pasivno volilno pravico za vse državne organe enako. Glede na določbo drugega odstavka 43. člena Ustave RS bi moral ustavodajalec, če bi hotel za posamezne funkcije (na primer pri pasivni volilni pravici za Predsednika republike) določiti višjo starostno mejo, to posebej zapisati. Prav tako Ustava RS nadalje ne vsebuje posebej primerov neizvoljivosti, ki jih srečamo v drugih ustavnih ureditvah in ki onemogočajo izvajanje pasivne volilne pravice osebam, ki opravljajo določeno javno funkcijo, ki bi lahko njenemu nosilcu omogočila večji vpliv na volilno telo kot drugim kandidatom. Takšne primere omejitev pasivne volilne pravice bi lahko določil zakonodajalec, vendar bi bilo od primera do primera treba tehtati, ali gre za ustavno dopustno omejitev.

Za uresničitev predloga št. 1839 bi bilo treba spremeniti Ustavo RS. Ob tem pojasnjujemo, da je za spremembe slovenske ustavne ureditve potrebno opraviti predhodno podrobno posvetovanje s strokovno in širšo javnostjo in sprejeti širši družbeni konsenz. Predlogi za morebitne spremembe ustave so tako pomembna in kompleksna tema, da jih je treba proučiti ter predhodno obravnavati v okviru širše razprave, tudi v strokovni javnosti, zato ne morejo biti predmet hitre odločitve na podlagi takšnega predloga, kot smo ga prejeli.

Menimo tudi, da predlagana rešitev ni združljiva z institutom svobodnega političnega združevanja iz 42. člena, s človekovo pravico do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev iz 44. člena in z načelom enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave RS. Tudi primerjalno-pravno takšne rešitve ni nikjer zaslediti.

Cilj prejetega predloga (dati ljudem možnost izraziti njihovo nestrinjanje z aktualno politiko in prepoved ponovne izvolitve na naslednjih volitvah) se po našem mnenju dosega že s sedanjo ureditvijo in sicer na način, da so posamezniki izvoljeni le za mandat. S tem, ko so na primer poslanci izvoljeni le za mandat štirih let, imajo volivci možnost, da od časa do časa ponovno odločajo o tem, katera oseba je primerna, da predstavlja njihove interese v parlamentu. V kolikor volivci ocenijo preteklo delo izvoljenih predstavnikov kot slabo, jih nedvomno sankcionirajo tako, da jih na naslednjih volitvah ne izvolijo več.

Glede na navedeno ministrstvo prejetega predloga ne podpira, saj meni, da predlog ni zadosti preiščen in kot tak ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

S spoštovanjem,



**Vanda Remškar Pirc**  
**VODJA SLUŽBE ZA**  
**NEVLADNE ORGANIZACIJE**